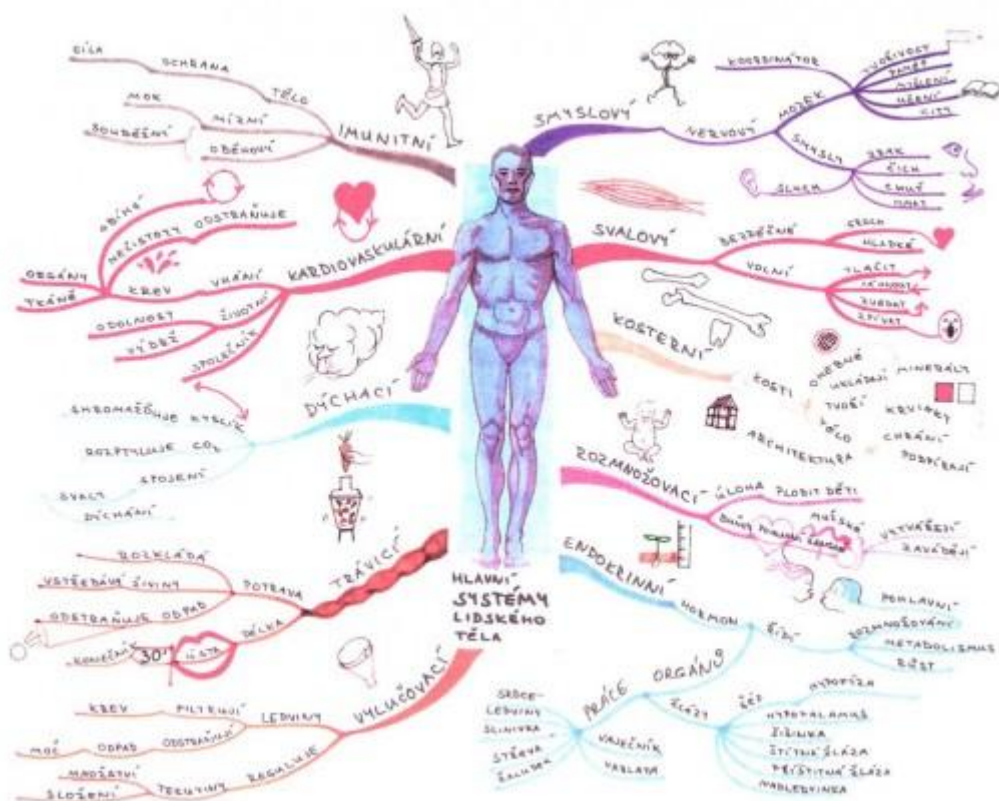

MYŠLENKOVÁ MAPA

Za autora metody tvorby myšlenkových map je považován kanadský psycholog Tony Buzan. Rozhodně se jim podrobně věnoval a napsal o nich monografii, která vyšla v Čechách pod názvem Mentální mapování. V ní se ale zabývá výhradně jednou grafickou formou map mysli. V tomto článku si představíme různé podoby myšlenkových map.

Myšlenková mapa je alternativní formou záznamu údajů. Tato forma nevyužívá běžné lineární uspořádání zápisů a poznámek, jak ho známe z žákovských sešitů. **Její podstatou je vizuální (grafické) zachycení pojmů a vztahů mezi nimi.**

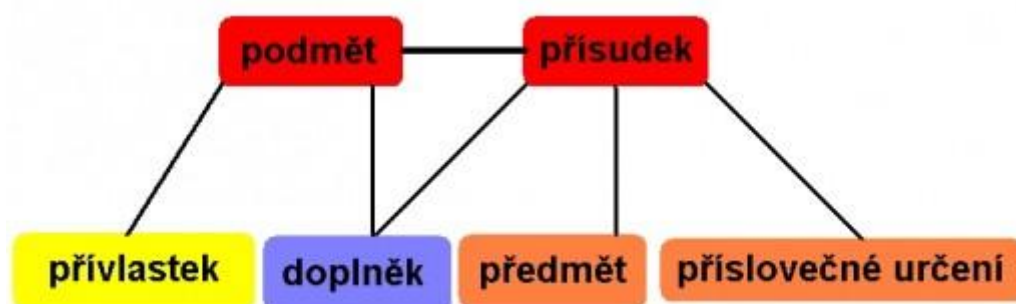
Myšlenková mapa může mít podobu abstraktní i velmi konkrétní. Pro žáky je myšlenková mapa přínosná tím, že vizualizuje vztahy mezi pojmy. Pokud má myšlenková mapa podobu **konkrétního obrázku**, snadno si ji žáci zapamatují a lépe si vybavují údaje, které obsahuje. **Abstraktní myšlenkové mapy** jsou vlastně diagramy vztahů mezi pojmy a mívají podobu oválů nebo obdélníků propojených čarami. **Mentální mapy Tonyho Buzana** se pohybují na pomezí abstraktního a konkrétního - pracují s pojmy a jejich vzájemným propojováním, ale také s obrázky (velký důraz klade autor na barevnost). Trochu se podobají neuronové buňce se synapsemi...

Jiný příklad myšlenkové mapy (tentokrát velmi konkrétní) jsem objevil v pracovním sešitě **Český jazyk s Tobiášem (Skladba, Věta jednoduchá I)**. Zde jsou vztahy mezi větnými členy znázorněny tak, že otec s matkou reprezentují základní skladební dvojici (podmět a přísudek) a děti (závislé větné členy) se drží jednoho z nich za ruku... Rodina a vztahy v ní jsou žákům dobře známé a mají s nimi vlastní zkušenost. To se o syntaktické stavbě věty říci nedá... Ovšem díky tomuto propojení mohou žáci lépe pochopit vztahy mezi větnými členy.

V běžných učebnicích ale najdeme spíše abstraktní myšlenkové mapy, které žákům nejsou moc blízké, protože neobsahují konkrétní obrazy z jejich života. Samozřejmě by k nim měli postupně dojít, ale začínat učení právě těmito mapami, není vhodné. Je to myslím dobře patrné při srovnání předchozí myšlenkové mapy s následující...

V Čechách se termín **myšlenková mapa** již dobře vžil. Můžeme se ale též setkat s pojmy synonymickými jako mentální mapa, mental mapping či clustering (termín odvozený od anglického výrazu pro hrozen). Poslední ze jmenovaných je asi nejrozšířenějším příkladem myšlenkové mapy - uprostřed papíru je umístěn hlavní pojem (uzavřený v elipse nebo rámečku), který napíšeme jako první. Od něj pak vycházejí paprsky, které naznačují vztahy k dalším pojmům. Tyto pojmy jsou opět uzavřeny v elipsách, ze kterých vycházejí další paprsky zakončené pojmy...

